OGÓLNY OPIS CHARAKTERU I RYZYKA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

w związku ze świadczeniem usług maklerskich przez Opera Dom Maklerski sp. z o.o.

I. OPIS ISTOTY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

1. Informacje ogólne

Inwestowanie w instrumenty finansowe niesie za sobą ryzyko osiągnięcia stopy zwrotu niższej od oczekiwanej przez Klienta, w szczególności utraty części lub całości zainwestowanych środków, a w specyficznych przypadkach nawet utraty kapitału przekraczającego zainwestowane środki finansowe.
Poziom ryzyka i skala możliwych zysków lub strat zależne są od rodzaju instrumentu finansowego. Zmienność cen poszczególnych instrumentów finansowych zależna jest od czynników makro i mikroekonomicznych w tym polityki, prawa, podatków, stóp procentowych, kursów walut, czy cykli koniunkturalnych. Inwestując na rynku kapitałowym, pieniężnym lub walutowym należy uwzględniać ryzyko związane z ograniczeniem dostępności rynku na określone instrumenty finansowe.
Przy inwestycjach kapitałowych dodatkowym ryzykiem jest czasowy lub całkowity brak możliwości realizacji zleceń kupna lub sprzedaży z uwagi na ograniczoną płynność określonego instrumentu finansowego, zawieszenie notowań lub wykluczenie instrumentów z obrotu.

2. Skala ryzyka dla poszczególnych instrumentów

Najniższą skalę ryzyka stanowią inwestycje w obligacje skarbowe oraz obligacje emitentów z wysokim ratingiem wiarygodności kredytowej. Wahania kursów obligacji są znacznie mniejsze od wahań kursów pozostałych instrumentów finansowych i w głównej mierze zależą od zmiany oprocentowania oraz okresu pozostałego do ich wykupu.
Zdecydowanie większym ryzykiem charakteryzują się inwestycje w akcje przedsiębiorstw. Poza czynnikami makroekonomicznymi istotne jest, bowiem ryzyko operacyjne przedsiębiorstwa, gdzie spodziewane zyski z działalności mogą różnić się od oczekiwań rynku, co może spowodować duże wahania kursów akcji. Przy inwestycjach w akcje Klient narażony jest na utratę części lub całości zainwestowanych środków, szczególnie, jeżeli korzysta z możliwości kredytowania inwestycji, zwiększając siłę nabywczą środków finansowych, ale jednocześnie zwiększając odpowiednio ryzyko inwestycyjne.
Najwyższy poziom ryzyka stanowią inwestycje w instrumenty pochodne, gdzie zaangażowane środki finansowe, stanowią znikomy procent, w stosunku do wartości instrumentu pochodnego. Przez zastosowanie wysokiej dźwigni finansowej inwestycja ta może okazać się bardzo zyskowna, wiąże się jednak z możliwością poniesienia znaczącej straty, przewyższającej nawet wniesione początkowo środki pieniężne jako depozyt zabezpieczający.

Poniżej zamieszczono ogólną charakterystykę poszczególnych instrumentów finansowych oraz związanego z nimi ryzyka inwestycyjnego. Nie jest to jednak informacja w całkowity sposób wyczerpująca charakterystykę ryzyka inwestycyjnego.
Informacje dodatkowe, mające wpływ na wahania kursów instrumentów finansowych, publikowane są przez emitentów, wystawców instrumentów finansowych (prospekty emisyjne, memoranda informacyjne, prospekty informacyjne, warunki emisji) i dostępne w serwisach informacyjnych oraz w informacjach zamieszczonych w regulacjach giełd (regulaminy i zasady obrotu).

3. Charakterystyka instrumentów

OBLIGACJE są dłużnymi papierami wartościowymi emitowanymi w serii, w których emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji (obligatariusza) i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia, w szczególności zwrotu określonej sumy pieniężnej w terminie wykupu obligacji, wraz z należnymi odsetkami.
Ryzyko inwestycji w obligacje uzależnione jest od wiarygodności emitenta, który w szczególnych przypadkach może nie być w stanie wywiązać się z przyjętych zobowiązań. Poziom ryzyka inwestycyjnego mierzony jest jakością kredytową (rating). Najwyższe ratingi posiadają obligacje skarbowe emitowane przez rządy państw oraz obligacje emitowane przez organizacje ponadnarodowe. Niższe ratingi będą posiadały obligacje komunalne, emitowane przez samorządy terytorialne oraz obligacje podmiotów prywatnych np. obligacje przedsiębiorstw. Skala ratingu przedstawiana jest literowo od A do D :
- poziom inwestycyjny: AAA, AA, A, BBB,
- poziom spekulacyjny: BB, B, CCC, CC, C, DDD, DD, D.

Dodatkowo litery mogą zawierać znak + lub –, w celu przedstawienia różnicy w ramach danego poziomu ratingu.
Ponadto, obligacje mogą zyskiwać lub tracić na wartości w przypadku zmian rynkowych stóp procentowych, gdzie w przypadku wzrostu stóp cena obligacji może ulec zmniejszeniu, a w przypadku spadku, kurs obligacji może wzrosnąć. Obligacje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym oraz wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu (ASO), z wyłączeniem obligacji, które mają wbudowany instrument pochodny lub których struktura utrudnia inwestorowi zrozumienie ryzyka związanego z takimi obligacjami, ustawowo uznane zostały za nieskomplikowane instrumenty finansowe.
W związku z inwestycją w obligacje wyróżnia się następujące ryzyka:
1) ryzyko niedotrzymania warunków, czyli nie wywiązania się emitenta z obowiązku wykupu obligacji lub zapłaty odsetek; 2) ryzyko stopy procentowej - wynikające z faktu, że w momencie wzrostu rynkowych stóp procentowych spada cena obligacji; 3) ryzyko kredytowe – ryzyko niewypłacalności emitenta, gwaranta, poręczyciela papieru wartościowego lub instrumentu rynku pieniężnego to możliwość braku wywiązania się przez dłużnika z przyjętych na siebie zobowiązań; 4) ryzyko płynności - ryzyko związane z trudnościami ze spieniężeniem instrumentu finansowego, ryzyko płynności jest tym większe im dłuższy jest czas konieczny do zamiany obligacji na gotówkę; 5) ryzyko obniżenia ratingu.

CERTYFIKATY INWESTYCYJNE są papierami wartościowymi emitowanymi przez fundusze inwestycyjne zamknięte. Wartość certyfikatów uzależniona jest od trafności inwestycji funduszu inwestycyjnego emitującego certyfikaty inwestycyjne. Cena rynkowa może być różna od wartości przedstawionej w wycenie certyfikatów inwestycyjnej publikowanej przez emitenta, przez co wycofanie się z inwestycji przed czasem wykupu certyfikatów inwestycyjnych, po cenach rynkowych, może okazać się mniej korzystne w stosunku do właściwej ceny certyfikatu inwestycyjnego. Certyfikaty inwestycyjne dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu (ASO), za wyjątkiem certyfikatów, które mają wbudowany instrument pochodny, ustawowo uznane zostały za nieskomplikowane instrumenty finansowe.
W związku z inwestycją w certyfikaty inwestycyjne wyróżnia się następujące ryzyka:
1) ryzyko zarządzającego - ryzyko podjęcia nietrafionych decyzji co do wyboru składników lokat do portfela inwestycyjnego funduszu; 2) ryzyko płynności - ograniczona płynność powoduje, iż mogą występować trudności z szybkim nabyciem lub sprzedażą lub też transakcje mogą być zrealizowane jedynie po cenach znacząco odbiegających od cen rynkowych; 3) ryzyko zmienności wycen - ryzyko związane z możliwą okresową zmianą wyceny; 4) ryzyko niewłaściwej wyceny - ryzyko niewłaściwej wyceny instrumentów znajdujących się portfelu inwestycyjnym funduszu.

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA zbywane przez fundusze inwestycyjne otwarte (fio). Fundusze zbywają jednostki każdemu inwestorowi, który dokona wpłaty na nabycie jednostek uczestnictwa i złoży zlecenie. Nabywca jednostek uczestnictwa staje się uczestnikiem funduszu. Fundusz dokonuje odkupienia jednostek uczestnictwa na żądanie uczestnika. Jednostka uczestnictwa nie może zostać zbyta przez uczestnika na rzecz osób trzecich. Jednostki uczestnictwa charakteryzują się takimi samymi czynnikami ryzyka jak ryzyka związane z certyfikatami inwestycyjnymi. Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, ustawowo zostały uznane za nieskomplikowane instrumenty finansowe.

TYTUŁY UCZESTNICTWA tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych oraz funduszy inwestycyjnych otwartych z siedzibą w państwach należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EEA). Wartość tytułów uczestnictwa uzależniona jest od trafności inwestycji instytucji wspólnego inwestowania emitującej lub zbywającej tytuły uczestnictwa i jest całkowicie od niej zależna. Cena rynkowa wyemitowanych tytułów uczestnictwa może być różna od wartości przedstawionej w wycenie publikowanej przez emitenta, przez co wycofanie się z inwestycji przed czasem wykupu tytułów uczestnictwa, po cenach rynkowych może okazać się mniej korzystne w stosunku do właściwej ceny tytułów uczestnictwa. Przy obrocie tytułami uczestnictwa znaczący wpływ ma czynnik niskiej płynności.

AKCJE są papierami wartościowymi inkorporującymi prawa udziałowe i majątkowe, dającymi m.in. prawo udziału w zysku oraz masie likwidacyjnej spółki będącej ich emitentem. Cena akcji uzależniona jest w głównej mierze od kondycji finansowej spółki i postrzegania spółki przez rynek, w tym rynek na którym akcje zostały wprowadzone do obrotu, który dokonuje wyceny wartości akcji, co może powodować ich dużą zmienność. Inwestycja w akcje dobrego przedsiębiorstwa daje szansę na duże

zyski, ale należy tutaj pamiętać, że okres prosperity dla danej spółki może się niespodziewanie zakończyć, co będzie skutkowało spadkiem wartości wyceny akcji lub w przypadku upadłości, całkowitą utratą ich wartości. Na działanie i przyszłe wyniki przedsiębiorstwa ma wpływ szereg czynników wewnętrznych jak i zewnętrznych. Znaczenie tutaj mają czynniki makroekonomiczne, takie jak wielkość popytu na dany produkt, polityka, prawo, podatki, stopień nierównowagi makroekonomicznej, stopy procentowe, inflacja, kursy walut, ceny surowców, cykle koniunkturalne, tempo wzrostu gospodarczego, poziom inwestycji czy poziom konkurencji. Czynniki zewnętrzne, które powinny zostać wzięte pod uwagę to polityka działania spółki, jakość zarządzania, koszty działalności, szanse rozwoju itp. Ponadto akcje obciążone są ryzykiem płynności obrotu, zawieszeniem notowań lub wykluczeniem instrumentów z obrotu. W krótkim okresie czasu akcje również mogą, na skutek działań spekulacyjnych, charakteryzować się dużą zmiennością cen. Akcje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu (ASO), za wyjątkiem akcji, które mają wbudowany instrument pochodny, ustawowo uznane zostały za nieskomplikowane instrumenty finansowe.

PRAWA POBORU są papierami wartościowymi uprawniającym do złożenia zapisu na akcje nowej emisji, określonej spółki, według warunków określonych przez emitenta. Realizując prawo poboru i nabycia akcji nowej emisji, inwestorzy zachowują udział procentowy, który reprezentowali przed emisją nowych akcji. W przypadku kiedy inwestor rezygnuje z prawa zapisu na akcje nowej emisji, dla akcji dopuszczonych do obrotu zorganizowanego, może on prawa poboru sprzedać, ponieważ instrument ten funkcjonuje jako oddzielny papier wartościowy.
Największym ryzykiem inwestycji z wykorzystaniem praw poboru jest brak złożenia w stosownym czasie zapisu, wykorzystując posiadane prawa lub nie sprzedanie go podczas wyznaczonych dni obrotu. Termin, w którym można kupić lub sprzedać prawa poboru jest ograniczony (zazwyczaj kilka dni). W przypadku kiedy inwestor nie skorzysta z prawa zapisu na akcje nowej emisji oraz jeżeli nie sprzeda prawa poboru, wszystkie posiadane prawa poboru przepadną, co będzie miało wpływ na zrealizowanie straty finansowej.
Prawa poboru podczas obrotu charakteryzują się dużo większą zmiennością cen w stosunku do akcji, których dotyczą.

PRAWO DO AKCJI (PDA) to papier wartościowy, z którego wynika uprawnienie do otrzymania, niemających formy dokumentu, akcji nowej emisji spółki publicznej, powstające z chwilą otrzymania przydziału tych akcji i wygasające z chwilą zarejestrowania akcji w depozycie papierów wartościowych albo z dniem uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego odmawiającego wpisu podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru przedsiębiorców. PDA są notowane w czasie, w którym określona emisja akcji nie została jeszcze zarejestrowana w depozycie papierów wartościowych. Podlegają one tym samym czynnikom ryzyka co akcje. Po zarejestrowaniu emisji akcji, prawa do akcji zostają zamienione na akcje i stają się pełnoprawnymi papierami wartościowymi. W przypadku kiedy sąd rejestrowy oddali wniosek o wpisanie podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru przedsiębiorców, obrót prawami do akcji zostaje wstrzymany. Emitent zobowiązany jest do zwrotu środków wpłaconych w czasie subskrypcji według ceny emisyjnej, która może odbiegać od ceny, którą inwestor zapłacił w obrocie zorganizowanym za nabyte prawa do akcji.

INSTRUMENTY POCHODNE opcje, kontrakty terminowe, swapy, umowy forward oraz inne prawa majątkowe, których cena lub wartość zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości instrumentów finansowych, walut, stóp procentowych, rentowności, indeksów finansowych, wskaźników finansowych, towarów, zmian klimatycznych, stawek frachtowych, poziomów emisji, stawek inflacji lub innych oficjalnych danych statystycznych, a także innych aktywów, praw, zobowiązań, indeksów lub wskaźników, oraz instrumenty pochodne dotyczące przenoszenia ryzyka kredytowego.

KONTRAKTY TERMINOWE instrumenty pochodne (zarówno kontrakty typu futures i kontrakty typu forward) to instrumenty finansowe, oparte na instrumencie bazowym takim jak indeksy giełdowe, towary, waluty, obligacje lub akcje, gdzie kupujący zobowiązuje się do zakupienia w przyszłości (w zależności od serii kontraktu) określonego instrumentu bazowego. Sprzedający zobowiązuje się jednocześnie do sprzedania określonego instrumentu bazowego.
W przypadku zamknięcia otwartej pozycji przed czasem zapadalności kontraktu, inwestorom wypłacana jest różnica między kursami kupna i sprzedaży kontraktów, a kupno lub sprzedaż w czasie zapadalności kontraktu, określonych instrumentów bazowych, nie dochodzi do skutku.

Konieczność dostawy lub odbioru instrumentów bazowych dotyczy w szczególności kontraktów terminowych na towary. Dla kontraktów na indeksy, akcje, waluty wszelkie zobowiązania regulowane są z reguły w postaci rozliczeń pieniężnych.
Inwestycja w kontrakty terminowe obarczona jest ryzykiem charakterystycznym dla instrumentu bazowego i np. dla kontraktu na indeks WIG20, w przypadku spadku wartości indeksu, spadała będzie również cena kontraktu. Należy pamiętać, że inwestując w kontrakty terminowe lokowana jest jedynie mała część własnych środków finansowych i przez zastosowanie dużej dźwigni finansowej inwestor ma szansę na wysokie zyski. Jednocześnie musi się liczyć z możliwością poniesienia straty, jeżeli inwestycja okaże się nietrafiona. Cena kontraktu terminowego nie odzwierciedla dokładnie ceny instrumentu bazowego, bowiem uwzględnia ona również zweryfikowaną przez rynek prognozę dalszego wzrostu lub spadku instrumentu bazowego.
W przypadku kontraktów, w których zobowiązujemy się do dostawy lub zakupu określonych towarów w określonym terminie zapadalności, jeżeli nie zdążymy zamknąć otwartej pozycji na kontrakcie, będziemy zobowiązani do dostawy lub zakupu towarów bazowych. Rozeznanie na temat specyfiki inwestycji w poszczególne kontrakty, ma zatem tutaj kluczowe znaczenie.

INSTRUMENTY STRUKTURYZOWANE (PRODUKTY STRUKTURYZOWANE) - instrumenty strukturyzowane są to umowy zawarte między emitentem a inwestorem, w których określone są zasady inwestowania środków na zakup danego instrumentu, funkcjonowania emitowanych strukturyzowanych papierów wartościowych, zasady wypłat z zysków, benchmark, terminy zakończenia inwestycji itp.
Jest to instrument złożony z aktywa podstawowego – przynoszącego stały i pewny dochód (np. obligacja, lokata) oraz jednego lub kilku instrumentów pochodnych (opcja, kontrakt terminowy), które zgodnie z założeniami mają zapewnić osiągnięcie zysku. Wartość tego instrumentu jest uzależniona od wartości określonego wskaźnika rynkowego, na którym została oparta formuła obliczenia ceny odkupu, najczęściej kursu akcji lub koszyków akcji, wartości indeksów giełdowych, etc. Ze względu na ostateczny sposób rozliczenia produktów strukturyzowanych dzieli się je na: produkty z całkowitą lub częściową gwarancją kapitału (w przypadku niekorzystnych zmian i niezrealizowania celów inwestycyjnych inwestor otrzymuje całość lub część zainwestowanego kapitału) oraz produkty bez gwarancji kapitału, gdzie inwestor otrzymuje wartość aktywów netto na dzień wykupu.
Tych instrumentów dotyczą wszystkie czynniki ryzyka dotyczące instrumentów finansowych, z których złożony jest instrument strukturyzowany oraz ryzyko rynkowe, gdyż na cenę instrumentu finansowego ma wpływ nie tylko zmiana ceny samego produktu strukturyzowanego, ale również ryzyko związane ze zmianą cen instrumentów finansowych, w oparciu o które został skonstruowany. Ponadto dotyczy ich ryzyko płynności, gdyż inwestor winien liczyć się z ograniczeniem możliwości sprzedaży lub zakupu produktu na rynku na skutek ograniczonej liczby posiadaczy produktu. Należy wziąć pod uwagę również ryzyko kredytowe emitenta – w przypadku, gdy emitent stanie się niewypłacalny lub zbankrutuje przed terminem ostatecznego rozliczenia, inwestor może nie odzyskać zainwestowanego kapitału i w takim przypadku nie ma zastosowania gwarancja zainwestowanego kapitału w terminie wykupu. Ryzyko utraty gwarancji kapitału – może mieć miejsce w przypadku wcześniejszego wycofania się z inwestycji- wówczas inwestor nie będzie mógł odzyskać w całości zainwestowanego kapitału.

OPCJE to instrumenty finansowe w postaci kontraktu, w których w zależności od rodzaju opcji (kupna lub sprzedaży), nabywca ma prawo do realizacji (kupna lub sprzedaży) instrumentu bazowego, po ustalonej cenie w dniu wykonania. Opcje charakteryzują się dużą zmiennością notowań, a ich cena zależna jest od wartości instrumentu bazowego (w szczególności oczekiwań jego wartości w dniu zapadalności). Przy kupnie opcji maksymalna strata inwestora nie jest większa od sumy zakupu opcji (tzw. premii opcyjnej). W przypadku wystawienia opcji, strata, podobnie jak przy kontraktach, może przekroczyć wartość wpłaconych środków finansowych. Przy opcjach czynnikiem istotnie wpływającym na ich wartość jest czas pozostały do wygaśnięcia opcji. W momencie zbliżania się terminu jej wygaśnięcia, nawet przy braku zmian wartości instrumentu bazowego, wartość opcji może spadać i przez to czynnik czasu będzie miał tutaj niekorzystny wpływ dla nabywcy opcji.
Na rynku krajowym płynność na opcjach nie jest znaczna i realizacja większych pakietów może spowodować znaczące zmiany w wycenie opcji.

WARRANTY są to pochodne instrumenty finansowe, których cena zależy od instrumentów bazowych. Warrant jest zobowiązaniem emitenta do wypłacenia nabywcom kwoty rozliczenia, gdzie dla warrantu kupna jest to różnica pomiędzy ceną instrumentu bazowego, a określoną przez emitenta warrantu, ceną wykonania. Dla warrantów sprzedaży kwotą rozliczenia jest dodatnia różnica między ceną

wykonania określoną przez emitenta, a ceną instrumentu bazowego. W przypadku jeżeli warrant dotyczy instrumentu, który może być przedmiotem obrotu np. akcja, wykonanie go może polegać również na dostawie (odpowiednio sprzedaży lub kupna) instrumentu bazowego po określonej cenie. W przypadku kupna warrantu ryzykujemy utratę, analogicznie do opcji, całości zainwestowanych środków. Jeżeli sprzedajemy warrant, nasze straty nie są ograniczone jedynie wpłaconymi środkami. Warrant charakteryzują się dużą zmiennością kursów i niską płynnością obrotu.

WALUTY są to środki pieniężne emitowane przez banki centralne innych krajów niż Polska. Inwestycja w waluty ma formę depozytów walutowych i ich ostateczna stopa zwrotu zależy od oprocentowania tych depozytów i od kursu wymiany waluty danego kraju w stosunku do złotego. Na rentowność inwestycji w obce waluty i w instrumenty denominowane w walucie obcej mogą mieć w szczególności wpływ: 1|) ryzyko zmiany kursu wymiany walut, 2) ryzyko makroekonomiczne związane z wrażliwością rynku walutowego na krajowe i zagraniczne czynniki makroekonomiczne, 3) ryzyko kontrahenta związane z wiarygodnością partnera transakcji walutowej, 4) ryzyko kredytowe związane z ryzkiem upadłości i niemożnością spełnienia zobowiązań przez kontrahenta przyjmującego depozyt w walucie obcej, 5) ryzyko płynności związane z zawieraniem transakcji na rynku walutowym.

II. RYZYKA ZWIĄZANE Z INWESTOWANIEM W INSTRUMENTY FINANSOWE

1. Ryzyko makroekonomiczne

Atrakcyjność inwestycyjna instrumentów, jest zależna od wielu czynników obejmujących zarówno gospodarkę polską, jak i globalną (m.in. tempo wzrostu gospodarczego, stopa inflacji, deficyt budżetowy, poziom bezrobocia, polityka pieniężna). Niekorzystne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym mogą mieć negatywny wpływ na inwestycje.

2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko to wiąże się z możliwością spadku wartości instrumentów, w wyniku niekorzystnych zmian cen rynkowych.

3. Ryzyko rynku akcji

Ryzyko to występuje w odniesieniu do akcji, instrumentów pochodnych opartych na akcjach, bądź giełdowych indeksach akcji oraz jednostek uczestnictwa, certyfikatów inwestycyjnych i tytułów uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania, które lokują swoje aktywa w akcje lub inne wyżej wymienione instrumenty. Koniunktura na rynku akcji może podlegać znaczącym wahaniom zarówno z powodów fundamentalnych (ryzyko makroekonomiczne), jak i z przyczyn o charakterze technicznym (np. aktywność spekulacyjna). Niekorzystne zmiany koniunktury mogą mieć negatywny wpływ na stopę zwrotu.

4. Ryzyko stóp procentowych

Jednym z najważniejszych aspektów ryzyka stóp procentowych jest odwrotna zależność pomiędzy wartością instrumentów dłużnych (np. dłużne papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego), a poziomem stóp procentowych. Oznacza to, że wzrost stóp procentowych przełoży się na spadek wartości lub cen takich instrumentów, co może mieć niekorzystny wpływ na ich wartość.

5. Ryzyko walutowe

Inwestowanie w waluty obce, w instrumenty denominowane w walutach obcych oraz otwieranie pozycji w instrumentach pochodnych, dla których instrumentem bazowym jest waluta obca wiąże się z ryzykiem poniesienia strat na skutek niekorzystnych zmian kursów walut obcych.

6. Ryzyko dźwigni finansowej

Mechanizm dźwigni finansowej polega na pożyczaniu kapitału w celu jego dalszej inwestycji. Powodem stosowania dźwigni finansowej jest dążenie do zwielokrotnienia zysków, jednakże w przypadku nietrafnych decyzji inwestycyjnych stosowanie dźwigni finansowej może prowadzić do zwielokrotnienia strat, w porównaniu do inwestycji, które nie korzystają z tego mechanizmu.

7. Ryzyko kredytowe (niewypłacalności)

Inwestycje w instrumenty dłużne (obligacje) obarczone są ryzykiem niewypłacalności emitentów tych instrumentów, w zależności od ich wiarygodności kredytowej i związanym z tym ryzykiem częściowej lub całkowitej utraty wartości danych składników zarządzanych aktywów. Zmiany pozycji finansowej

emitenta lub perspektyw jego rozwoju mogą skutkować spadkiem ceny wyemitowanych przez ten podmiot instrumentów dłużnych, a tym samym pogorszeniem rentowności inwestycji w dany instrument.

8. Ryzyko instrumentów pochodnych

Zabezpieczenie pozycji w instrumentach bazowych, za pomocą instrumentów pochodnych, ogranicza ryzyko, gdy oczekiwana jest niekorzystna zmiana kursów instrumentów bazowych – zabezpieczenie to może jednak zniwelować ewentualne zyski z lokaty w instrumenty bazowe.
Wykorzystywanie instrumentów pochodnych do celów inwestycyjnych wiąże się z występowaniem ryzyka rynkowego, charakterystycznego dla instrumentów bazowych. Istotnym aspektem ryzyka w przypadku takich transakcji jest ponadto ryzyko dźwigni finansowej.
Składnikiem ryzyka instrumentów pochodnych jest również ryzyko niedopasowania wyceny instrumentu pochodnego do wyceny instrumentu bazowego. Wiąże się ono z tym, że cena rynkowa instrumentu pochodnego może się okresowo różnić od wartości teoretycznej tego instrumentu (wartość teoretyczna instrumentu pochodnego równa jest takiej jego cenie, przy której nie ma możliwości zawierania transakcji arbitrażowych) i różnica ta może pogorszyć rentowność inwestycji w dany instrument pochodny, w porównaniu z rentownością inwestycji w instrument bazowy w tym samym czasie.
Inwestowanie w towarowe instrumenty pochodne może się wiązać z koniecznością przyjęcia dostawy. Ryzyko to dotyczy długich pozycji i jest związane z tym, że standard niektórych towarowych instrumentów pochodnych przewiduje możliwość rozliczenia transakcji w formie fizycznej dostawy towaru, na żądanie sprzedawcy zgłoszone w określonym czasie przed wygaśnięciem kontraktu. Konieczność przyjęcia fizycznej dostawy może się wiązać z poniesieniem określonych kosztów (np. koszt składowania, koszty związane z koniecznością zbycia dostarczonego towaru); koszty te mogą obniżyć stopę zwrotu z inwestycji w towarowe instrumenty pochodne. Ryzyko to będzie ograniczane poprzez dążenie do niezajmowania pozycji mogących wiązać się z koniecznością przyjęcia dostawy.

9. Ryzyko siły nabywczej (inflacji)

Ryzyko to może zmaterializować się w przypadku nieoczekiwanego wzrostu wskaźnika inflacji. Jeżeli tak się stanie, to realna (tj. uwzględniająca wartość nabywczą złotego) stopa zwrotu z inwestycji może okazać się niższa od oczekiwanej.